

STEVE BERRY

HET PATRIOTTENSPEL

DE FONTEIN

Proloog

Witte Huis

Donderdag 31 december 1936

17.00 uur

Franklin Roosevelt vond het vreselijk om met zijn beruchte bezoeker in één kamer te moeten zijn, maar hij besepte de noodzaak om met hem in gesprek te gaan. Hij was nu vier jaar president, maar over drie weken zou hij voor de tweede keer worden geïnstalleerd, voor het eerst in de geschiedenis op 20 januari. Vorige presidenten hadden de eed traditioneel op 4 maart afgelegd, ter herdenking van de exacte datum waarop in 1789 de Amerikaanse grondwet van kracht werd. Dat was echter gewijzigd door het twintigste amendement. Op zich geen slecht idee, die kortere overgangsperiode na de verkiezingen in november. Als een regering te lang vleugellam bleef, kwam er niets van het land terecht. Hij vond het prettig onderdeel te zijn van verandering, want hij had een hekel aan hoe alles er vroeger aan toeging.

En hij had een broertje dood aan leden van de ‘oude gevestigde orde’.

Zoals zijn bezoeker.

Andrew Mellon had tien jaar en elf maanden gediend als minister van Financiën. Hij begon onder president Warren Harding in 1921 en werkte daarna voor Calvin Coolidge, voordat Herbert Hoover hem van de ministerspost haalde. Ter afsluiting van zijn loopbaan diende hij een jaar als ambassadeur in het Verenigd Koninkrijk, waarna hij in 1933 ten slotte met pensioen ging. Mellon was een trouwe Republikein, toen en nu een van de rijkste mensen in het land, de levende

belichaming van de platgetreden paden die Roosevelt zo graag wilde verleggen met de New Deal.

‘Hier is mijn voorstel, meneer de president. Hopelijk kan het worden uitgevoerd.’ Mellon overhandigde een stuk papier.

Hij had deze paria uitgenodigd voor de afternoontea omdat zijn adviseurs hem hadden gewaarschuwd dat je ‘een valse hond niet kunt blijven schoppen’.

En hij schopte al drie jaar tegen Mellon.

Het begon allemaal na Roosevelts eerste inauguratie. Hij had de federale belastingdienst opgedragen om Mellons aangifte over 1931 te controleren. Het departement had geprotesteerd dat hij zijn presidentiële bevoegdheid overtrad – woorden met de strekking dat de belastingdienst niet als politiek wapen mocht worden gebruikt – maar zijn instructie was niettemin opgevolgd. Mellon had honderd-negenendertigduizend dollar teruggeëist. De regering ontdekte dat hij nog ruim drie miljoen dollar moest betalen. Er werd hem belastingontduiking ten laste gelegd, maar de onderzoeksjury zag geen aanleiding tot vervolging. Niet ontmoedigd beval Roosevelt het ministerie van Justitie een civiele procedure te starten, waarna de zaak in behandeling werd genomen door de belastingrechter, leidend tot veertien maanden van getuigenverklaringen en bewijsvoeringen. Het proces was pas enkele weken geleden afgerond.

Ze zaten in de Oval Study op de tweede verdieping, zijn favoriete plek in het Witte Huis voor zakelijke besprekingen. De studeerkamer bood een overvolle, huiselijke aanblik door de afgeladen boekenkasten, scheepsmodellen en overal rondslingerende stapels papier. In de haard laaide een vuur. Hij had zijn rolstoel verlaten en plaatsgenomen op de bank, met naast hem Homer Cummings, de minister van Justitie. Andrew Mellon werd vergezeld door David Finley, een naaste medewerker van de voormalige minister.

Hij en Cummings lazen Mellons voorstel.

Het zette een plan uiteen voor een kunstmuseum, gelegen aan de National Mall, dat Mellon op eigen kosten zou laten oprichten. Het gebouw moest niet alleen de enorme privécollectie van Mellon huisvesten, maar ook onderdak bieden aan toekomstige aanwinsten.

De National Gallery of Art, zo moest het gaan heten.

‘Niet de Andrew W. Mellon Gallery?’ vroeg hij.

‘Ik wil mijn naam niet publiekelijk aan het gebouw verbinden.’

Hij nam zijn bezoeker in zich op. Mellon zat kaarsrecht, het hoofd geheven, onverstoorbaar, alsof presidenten nog steeds overgeleverd waren aan al zijn grillen. Het had Roosevelt altijd verwonderd dat drie opeenvolgende presidenten deze man voor hun kabinet hadden gekozen. Hij kon het begrijpen van de eerste – Harding, een zwakke en incompetente dwaas – en misschien zelfs de tweede – Coolidge, die als vicepresident de termijn had afgemaakt nadat Harding zo verstandig was om na twee jaar het loodje te leggen. Maar was het in 1924, toen Coolidge op eigen kracht voor vier jaar werd herkozen, niet logischer geweest een nieuwe minister van Financiën aan te stellen? Dat deed iedere president. Vervolgens maakte Hoover dezelfde fout door Mellon in 1929 te herbenoemen, alleen om hem drie jaar later eindelijk aan de kant te schuiven.

‘Er staat hier,’ vervolgde Roosevelt, ‘dat het museum een eigen raad van toezicht krijgt, bestaand uit negen leden, onder wie vijf benoemd door u. Ik had begrepen dat dit instituut onder beheer van het Smithsonian zou komen.’

‘Dat komt het ook. Maar ik wil dat het interne bestuur van het museum volledig onafhankelijk is van de overheid, zoals momenteel bij het Smithsonian. Over dat punt valt niet te onderhandelen.’

Hij keek naar zijn minister van Justitie, die instemmend knikte.

Mellon had dit aanbod een jaar geleden voor het eerst op tafel gelegd. De bouwkosten waren geraamd op acht, negen miljoen dollar. Mellons persoonlijke kunstverzameling, getaxeerd op twintig miljoen, zou de kerncollectie van het museum vormen. Er zouden ook andere hoogstaande werken worden aangekocht en tentoongesteld, met het idee om Washington D.C. te laten uitgroeien tot een van ’s werelds voornaamste kunsthoofdsteden. Mellon zou een schenking doen van vijf miljoen dollar, waarmee het instituut de salarissen van de topbestuurders kon betalen en meer werken kon aanschaffen. Het onderhoud van het gebouw zou altijd voor rekening komen van de regering. Achter de schermen was maandenlang overlegd om de details glad te strijken, uiteindelijk resulterend in deze laatste bespreking. Minister Cummings had hem op de hoogte gehouden, maar er was weinig sprake geweest van geven en nemen. Net als in de zakenwereld toonde Mellon zich op kunstgebied een keiharde onderhandelaar.

Eén punt bleef echter een probleem.

‘U hebt gespecificeerd dat alle fondsen voor het gebouw, en voor de kunst, ter beschikking worden gesteld door uw liefdadigheidsinstelling,’ merkte Roosevelt op. ‘Dat is nu juist de instelling die, naar wij menen, het Amerikaanse volk ruim drie miljoen dollar schuldig is aan achterstallige belastingen.’

Mellons harde gelaat bleef onbewogen. ‘Als u het geld wilt, weet u waar het is.’

Hij had door dat hij bespeeld werd. Maar dat deerde niet. Hij had zelf gevraagd om deze confrontatie. Dus...

‘Ik wil meneer Mellon graag onder vier ogen spreken.’

Hij zag dat het idee zijn minister van Justitie niet aanstond, maar de man begreep dat het geen verzoek was. Zowel Cummings als Finley verliet de kamer. Hij wachtte tot de deur achter hen sloot en zei: ‘U weet dat ik u niet kan uitstaan.’

‘Alsof het mij kan schelen wat u denkt. U bent onbelangrijk.’

Hij grinnikte. ‘Ik ben arrogant genoemd. Dom en lui. Een manipulator. Maar nooit onbelangrijk. Daar neem ik eerlijk gezegd aanstoot aan. Ik zie mezelf als heel relevant voor onze huidige economische malaise. En mag ik daaraan toevoegen dat u enige verantwoordelijkheid draagt voor het ontstaan van die crisis.’

Mellon haalde zijn schouders op. ‘Als Hoover naar mij had geluisterd, zou de Depressie van korte duur zijn geweest.’

Er waren zeven jaar verstreken sinds die noodlottige donderdag in 1929, toen de aandelenbeurzen crashten en banken in gebreke bleven. Hoover was verdwenen, maar de Republikeinen behielden nog altijd hun macht in het Congres en het Hooggerechtshof, waar ze genoeg invloed uitoefenden om zijn New Deal-politiek de ene juridische dreun na de andere toe te brengen. Hij was zo veel obstakels tegengekomen dat hij besloot vrede te sluiten met zijn vijanden, onder wie deze duivel. Maar niet voordat hij zijn zegje had gedaan.

‘Als minister van Financiën adviseerde u Hoover, naar ik mij herinner, om alles maar in elkaar te laten storten. Liquideer de arbeids- en aandelenmarkt, de boerenbedrijven en het onroerend goed. Zui- ver het systeem van alle rotheid. Zodra dat eenmaal is gebeurd, zullen mensen harder gaan werken en een – hoe noemde u het? –

moreel beter leven leiden. Daarna zouden de ondernemende individuen het wel overnemen van de minder competente mensen.'

'Dat was een goed advies.'

'Met uw vermogen van honderden miljoenen kan ik best begrijpen dat u er zo over denkt. Ik betwijfel of u zich die houding zou aanmeten als u hongerig en werkloos op straat stond, zonder hoop op beter.'

Hij was eigenlijk verrast door Mellons fysieke voorkomen. Het gezicht was uitgemergeld, het lange lijf nog magerder dan hij zich herinnerde. Zijn huid zag zo bleek als lood, de ogen vermoeid en ongedurig. Twee diepe groeven liepen schuin van de neusgaten naar de hoeken van de mond, deels aan het zicht onttrokken door zijn kenmerkende snor. Hij wist dat Mellon eenentachtig was, maar hij leek wel over de honderd. Eén ding stond echter vast: deze man bleef een formidabele tegenstander.

Hij plukte een sigaret uit het doosje op de zijtafel en stak hem in een ivoren sigarettenpijpje. Het zachte topje van de steel geklemd tussen zijn tanden, zwierig omhoog in een hoek van vijfenveertig graden, was een symbool van presidentieel vertrouwen en optimisme geworden. God wist dat het land aan beide behoefte had. Hij stak de sigaret aan, nam een diepe teug en genoot van de zware rook, die bij elke inhalering een prettige gloed in zijn borst voortbracht.

'U begrijpt toch dat we onze positie niet zullen wijzigen voor wat betreft de zaak die aanhangig is gemaakt bij de Belastingkamer? Uw geschenk zal niets veranderen aan dat proces.'

'Ik denk van wel.'

Nu werd hij nieuwsgierig.

'De National Gallery of Art gaat er komen,' zei Mellon. 'U kunt, en zult, dit niet weigeren. Mijn geschenk is te groot om te negeren. Als het museum eenmaal is geopend, wordt het de belangrijkste locatie voor kunst in dit land. Uw kinderachtige belastingproces is dan allang verleden tijd. Niemand zal er ooit nog aan denken. Maar het museum? Dat zal eeuwig blijven staan en nooit worden vergeten.'

'U bent echt het meesterbrein onder de rijke misdadigers.'

'Ik herinner me dat citaat van u, waarin u mij als zodanig beschreef. Ik vatte uw woorden zelfs op als een compliment. Maar aan-

gezien u een carrièrepoliticus bent, alleen geïnteresseerd in het winnen van stemmen, maakt het mij niet uit wat u denkt.’

‘Ik behoed dit land voor jullie soort,’ zei hij.

‘Het enige wat u hebt gedaan, is een lawine tweeebrengen van nieuwe bestuurslichamen, waarvan de meeste overlappen met reeds bestaande instanties. Ze doen niets, behalve de begroting opblazen en belastingen verhogen. Het eindresultaat zal rampzalig zijn. Meer is nooit beter, vooral niet als het om de overheid gaat. God helpe dit land wanneer u er klaar mee bent. Gelukkig hoef ik die ellende niet meer mee te maken.’

Roosevelt genoot van een vleugje tabak, alvorens op te merken: ‘U hebt gelijk. Dit geschenk weigeren staat gelijk aan politieke zelfmoord. Uw vrienden in het Republikeinse Congres zouden mij dat niet in dank afnemen. En aangezien het uw geschenk is, mag u daar voorwaarden aan verbinden. Dus wees gerust, we zullen uw grote nationale museum bouwen.’

‘U was niet de eerste, moet u weten.’

Hij vroeg zich af wat de oude man bedoelde.

‘Ik deed het al lang voordat u op het idee kwam.’

Toen schoot het hem te binnen.

James Couzens, die twee maanden terug was overleden, na veertien jaar in de Senaat te hebben gezeten. Dertien jaar geleden lanceerde de senator Couzens een congressioneel onderzoek naar belastingteruggaven aan bedrijven in het bezit van Mellon, de toenmalige minister van Financiën. Het speurwerk onthulde dat Mellon de leiding over die bedrijven nooit had opgegeven, zoals hij beloofd had te doen voordat hij in overheidsdienst trad. Er was geroepen om het ontslag van Mellon, maar hij had de storm overleefd en Coolidge herbenoemde hem in 1924. Vervolgens liet Mellon de belastingdienst Couzens controleren, waaruit naar voren kwam dat er een schuld openstond van elf miljoen aan de fiscus. De Belastingkamer had die beslissing echter herroepen en geconcludeerd dat Couzens zelfs recht had op een teruggave.

‘Was dat niet uw grootste vernedering?’ vroeg Roosevelt. ‘De Belastingkamer keerde zich compleet tegen u. Uw vendetta tegen Couzens werd blootgelegd voor wat het was.’

Mellon ging staan. ‘Precies, meneer de president.’

Zijn bezoeker staarde op hem neer met ogen zo zwart als kool. Roosevelt ging er prat op dat hij alle aandacht in een vertrek kon opeisen, elke situatie naar zijn hand kon zetten, maar dit standbeeld van vlees en bloed bezorgde hem alleen een gevoel van ongemak.

‘Ik ben stervende,’ verklaarde Mellon.

Dat had hij niet geweten.

‘Voor het eind van volgend jaar is de kanker me fataal geworden. Maar klagen of jammeren heeft nooit in mijn aard gelegen. Toen ik macht had, gebruikte ik die ook. Dus wat u mij, uw vermeende vijand, hebt aangedaan, is per slot van rekening niet anders dan wat ik mijn vijanden aandeed. Gelukkig bezit ik nog steeds het geld en de middelen om me staande te houden. Maar laat ik u dit zeggen. Ik ruïneerde mijn vijanden omdat ze mij probeerden te ruïneren. Mijn acties waren louter defensief. Uw aanval op mij was duidelijk offensief. U koos ervoor mij te schaden, gewoon omdat u het kon. Ik heb nooit iets gedaan ten nadele van u. Dat maakt ons gevecht... anders.’

Hij liet zijn longen volstromen met nicotine om zijn zenuwen te kalmeren en nam zich voor geen greintje onrust of angst te vertonen.

‘Ik heb mijn land een kunstcollectie geschonken. Dat wordt mijn publieke nalatenschap. Voor u, meneer de president, heb ik een apart geschenk, iets persoonlijkers.’

Mellon haalde een in drieën gevouwen vel papier uit de binnenzak van zijn jas en overhandigde het.

Hij nam het briefje aan en las wat erop getypt stond. ‘Dit is war-taal.’

Een sluwe grijns verscheen op het gezicht van Mellon. Bijna een glimlach. Wat een vreemde gewaarwording. Hij kon zich niet herinneren deze man ooit anders te hebben gezien dan met een norse frons.

‘Juist het tegenovergestelde,’ zei Mellon. ‘Het is een speurtocht. Die ik speciaal voor u heb bedacht.’

‘Naar wat?’

‘Tets wat het eind kan betekenen van zowel u als uw New Deal.’

Hij gebaarde met het papier. ‘Is dit een dreigement soms? Misschien bent u vergeten wie u voor u hebt.’

Het was inmiddels overduidelijk dat hij twee jaar geleden een vergissing had begaan. Hoe luidde het gezegde? *Als je de koning probeert*

te doden, doe het dan ook meteen goed. Maar hij had gefaald. Minister Cummings had hem eerder geïnformeerd dat de Belastingkamer de eis van de regering zou afwijzen en Mellon op alle punten zou vrijspreken. Er waren geen achterstallige belastingen verschuldigd. Er waren geen financiële vergrijpen geconstateerd.

Een totale nederlaag.

Hij had zijn minister van Financiën bevolen elke mededeling over die uitspraak zo lang mogelijk uit te stellen. Het gaf niet hoe, als het maar gebeurde. Toch vroeg hij zich af of zijn bezoeker het al wist.

‘Een man heeft altijd twee redenen voor de dingen die hij doet,’ zei Mellon. ‘Een goede reden en een ware reden. Ik kwam hier vandaag, op uw uitnodiging, om frank en vrij te spreken. Alle mensen die nu aan de macht zijn, uzelf inbegrepen, zullen uiteindelijk sterven. Ik zal sterven. Maar de National Gallery zal voortleven, en dat is iets wat dit land nodig heeft. Dat was mijn goede reden om het te doen. De ware reden is dat ik, in tegenstelling tot u, een patriot ben.’

Hij lachte om de belediging. ‘Toch geeft u grif toe dat dít hier een dreigement is aan uw opperbevelhebber.’

‘Ik verzeker u, er zijn dingen die u niet weet over deze regering. Dingen die een verwoestende werking kunnen hebben. En twee daarvan, meneer de president, houdt u in uw hand.’

‘Vertel het me nu maar gewoon, dan hebt u uw pleziertje gehad.’

‘Waarom zou ik dat doen? U hebt mij de afgelopen drie jaar laten bungelen. Ik ben aan de schandpaal genageld, publiekelijk vernederd, uitgemaakt voor schurk en oplichter, terwijl u uw ambt en macht misbruikte. Het leek mij wel zo eerlijk daar iets tegenover te zetten, maar ik heb er een proeve van bekwaamheid van gemaakt. Ik wil dat u ervoor moet ploeteren, net zoals u mij hebt laten doen.’

Roosevelt verfrommelde het papier en gooide de prop naar de overkant van de kamer.

Mellon leek onaangedaan. ‘Dat zou niet verstandig zijn.’

Hij richtte het sigarettenpijpje als was het een klein gewiertje. ‘Toen ik campagne voerde in 1932 zag ik vaak hetzelfde raambiljet achter winkelruiten. Weet u wat daarop stond?’

Mellon bleef zwijgen.

‘Hoover luidde de grote klok, Mellon klingelde met de bel, Wall Street gaf het teken en het land ging naar de hel. Hoera voor Roosevelt. Zo denkt het land over mij.’

‘Ik geef de voorkeur aan wat senator Harry Truman over u opmerkte. Het probleem met de president is dat hij liegt.’

Er hing een moment een gespannen stilte tussen hen in.

Ten slotte zei Roosevelt: ‘Ik vind niets zo heerlijk als een goed gevecht.’

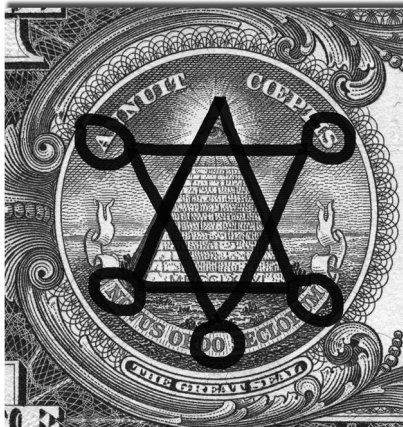
‘Dan zult u hier een gelukkig man van worden.’

Mellon reikte in zijn zak en haalde er een knisperend dollarbiljet uit. ‘Een van de nieuwe. Er is mij verteld dat u het ontwerp persoonlijk hebt goedgekeurd.’

‘Ik vond het hoog tijd om het oude geld uit circulatie te halen. Er kleefde een beetje te veel ongeluk aan.’

Dus had hij het ministerie van Financiën, in 1935, het eendollarbiljet laten herontwerpen, waarbij naast stilistische ingrepen ook het Grootzegel van de Verenigde Staten werd toegevoegd. De nieuwe biljetten waren iets meer dan een jaar in omloop. Mellon pakte een pen uit een andere zak en liep naar een van de tafels. Roosevelt keek belangstellend toe terwijl er lijnen op het biljet werden getrokken.

Mellon gaf hem de dollar. ‘Dit is voor u.’

Hij zag dat Mellon twee driehoeken op de achterzijde van het Grootzegel had getekend. ‘Een pentagram?’

‘Er zijn zes punten.’

Hij corrigeerde zichzelf. 'Een davidster. Heeft dit een bedoeling?'

'Het is een historische verwijzing. In ons verleden waren er mensen die wisten dat er op een dag een man zoals u, een tirannieke aristocraat, zou langskomen. Dus leek het mij toepasselijk dat de geschiedenis' – Mellon wees naar het biljet – 'en die curiositeit aan het begin staan van uw zoektocht. Zoals u kunt zien verbinden de twee driehoeken vijf letters met elkaar. A S M O N. Het is een anagram.'

Roosevelt bestudeerde het biljet. 'Mason? Is dat het woord? Vrijmetselaar?'

'U hebt gelijk. Ze vormen het woord MASON.'

Tegen beter weten in stelde hij de vraag: 'Wat betekent het?'

'Uw ondergang.'

Mellon behield een militaire houding, zich hoog verheffend, het hoofd schuin neerkijkend, alsof hij openlijk de spot dreef met het onvermogen van zijn opperbevelhebber om te staan. Een sissend houtblok in het vuur knapte door de vlammen en spuwde vonken in hun richting.

'Een merkwaardig toeval, zoals men wel zegt, waarop dingen heden ten dage worden beslecht.' Mellon liet een korte stilte vallen. 'Lord Byron. Dat leek mij hier ook treffend.'

Zijn gast begaf zich naar de deur.

'Ik was nog niet uitgesproken,' riep Roosevelt.

De oud-minister stopte en keerde zich om. 'Ik zal op u wachten, menéér de president.'

En hij vertrok.

HET HEDEN

1

Venetië, Italië

Maandag 10 november

22.40 uur

Cotton Malone dook meteen naar de vloer toen kogels tegen de glazen wand sloegen. Het doorzichtige paneel dat deze ruimte scheidde van een andere plafondhoge ruit spatte gelukkig niet uiteen. Hij waagde een blik in het uitgestrekte secretariaatsvertrek en zag lichtflitsen in het halfduister, elke explosie losbarstend uit de korte loop van een wapen. Het glas tussen hem en de schutter was duidelijk extra beveiligd, en hij bedankte stil de vooruitziende geest die het had laten installeren.

Zijn opties waren beperkt.

Aangezien hij dit gebouw voor het eerst bezocht, was hij niet erg bekend met de achtste verdieping, waar hij zich bevond. Hij had verwacht ongezien getuige te kunnen zijn van een omvangrijke financiële transactie – twintig miljoen Amerikaanse dollars, gepropt in twee grote tassen, bestemd voor Noord-Korea – maar de overdracht was uitgelopen in een bloedbad, met vier doden in een kantoor hier vlakbij. En nu had hun moordenaar, een Aziatische man met kort donker haar en gekleed als een bewaker, het op hem gemunt.

Hij moest dekking zoeken.

Nog een geluk dat hij gewapend was. Hij droeg de Beretta waarmee de Magellan Billet hem had uitgerust, samen met twee extra magazijnen. Rondreizen met een wapen was een van de voordelen van het weer op zak hebben van een penning van het Amerikaanse ministerie van Justitie. Hij had de tijdelijke opdracht aangenomen

om even af te zijn van zijn beslommeringen in Kopenhagen, en het nodige geld te verdienen met spionagewerk, want dat betaalde tegenwoordig goed.

Denk na.

Hij moest zijn gebrek aan vuurkracht compenseren door slimmer te zijn.

Beheers de omgeving en je bepaalt de uitkomst.

Hij schoot links weg door de gang, over de korrelige terrazzo-vloer, net toen een nieuw salvo de glazen wand ten slotte verbrijzelde. Hij passeerde een nis met aan weerszijden een toiletdeur en liep door. Verderop stond het onbeheerde karretje van een schoonmaker. Hij kreeg de opengekierde deur naar een nabij kantoor in het oog, en in het donkere interieur ontwaarde hij een schuilende vrouw in schoonmaakuniform.

Hij fluisterde in het Italiaans: 'Kruip onder het bureau en verroer je niet.'

Ze gehoorzaamde hem.

Deze burger kon een probleem opleveren. *Bijkomende schade*, zoals het in rapporten van de Magellan Billet heette. Hij vond het een vreselijke term. In werkelijkheid waren ze iemands vader, moeder, broer of zus. Onschuldige mensen die tussen twee vuren kwamen te zitten.

Het zou niet lang duren voordat de Aziaat verscheen.

Hij bemerkte nog een kantoordeur en haastte zich het schemerige vertrek in. Het gebruikelijke meubilair lag her en der verspreid. Een tweede deurgat leidde naar een belendende kamer, waar hij door de half openstaande deur licht zag branden. Een snelle verkenning van de andere ruimte bevestigde dat de tweede kamer weer uitkwam op de gang.

Dat kon werken.

Zijn neusgaten bespeurden de scherpe geur van schoonmaakvloeistof, die hij wist te herleiden tot een open metalen blik met een inhoud van enkele liters, nog geen meter bij hem verwijderd. Op het schoonmaakkarretje zag hij ook een pakje sigaretten en een aansteker.

Beheers de omgeving.

Hij greep ze allebei en kiepte het blik om.

De heldere vloeistof klokte op de vloer van de gang en spoelde als een rivier over de tegels, stromend in de richting vanwaar de Aziaat moest komen.

Hij wachtte.

Vijf seconden later tuurde zijn belager, het automatisch geweer in de aanslag, om een hoek, zich ongetwijfeld afvragend waar zijn prooi kon zijn gebleven.

Malone bleef een paar tellen staan zodat de ander hem zou zien.

Het geweer verscheen.

Hij dook het kantoor in. Kogels rinkelden met oorverdovend ge-
raas tegen het metalen karretje. Hij gebruikte de aansteker om het
sigarettenpakje vlam te laten vatten. Papier, cellofaan en tabak be-
gonnen te branden. Een. Twee. Hij gooide het rokende bundeltje de
deur uit, op het doorzichtige vlies dat de gangvloer bedekte.

Met een *woesj* vloog de vloeistof in lichterlaaie.

Een beweging in de andere kamer bevestigde zijn vermoeden over
wat er zou gebeuren. Om aan de brandende vloer te ontkomen, had
de Aziaat zijn toevlucht gezocht in het vertrek hiernaast. Nog voor
de vijand zijn hachelijke positie kon beseffen, stormde Malone naar
binnen en tackelde hem tegen de grond.

Het geweer kletterde weg.

Zijn rechterhand klemde zich om de strot van de man.

Maar zijn opponent was sterk.

En lenig.

Ze rolden heen en weer, botsend tegen een bureau.

Hou hem in bedwang, vertelde hij zichzelf. Maar de Aziaat bok-
te omhoog van de vloer en slingerde hem, met zijn voeten vooruit,
door de lucht. Zijn lichaam buitelde over het hoofd van zijn tegen-
stander. Hij werd aan de kant geduwd en de Aziaat sprong overeind.
Hij maakte zich gereed voor een gevecht, maar de nepbewaker ont-
vluchtte de kamer.

Hij trok zijn wapen en naderde de deur, met bonzend hart en
zwoegende longen. Resten van de vloeistof smeulden na op de vloer.
De gang was verlaten, en een nat spoor van voetafdrukken leidde
weg. Hij volgde ze tot aan een hoek, waar hij stilhield en even om-
heen loerde, maar er was niemand te bekennen. Hij bewoog zich
naar de liften en bestudeerde de bovendorpel, waar hem opviel dat

de positieaanwijzer voor beide liften bleef branden op nummer 8. Deze verdieping. Hij drukte op de knop voor omhoog en deinsde onmiddellijk achteruit, klaar om te schieten.

De deuren gleden open.

De rechterlift was leeg. In de linker lag een bebloed lijk, enkel gekleed in ondergoed. De echte bewaker, naar hij aannam. Hij staarde naar het vertrokken gelaat, verminkt door twee gapende wonden. Het plan was ongetwijfeld om niet alleen alle participanten uit de weg te ruimen, maar ook geen getuigen achter te laten. Hij wierp een blik in de liftkooi en zag een vernield bedieningspaneel. Hij controleerde de andere lift en ontdekte dat die eveneens onklaar was gemaakt. De trap was nu de enige uitweg.

Hij ging het trappenhuis in en luisterde aandachtig. Iemand beklom de treden naar het dak. Zo snel als de voorzichtigheid gebod, uitkijkend voor gevaar, sprong hij met twee, drie treden tegelijk naar boven.

Een deur opende en sloot weer.

Boven aan de trap ontdekte hij een uitgang en hij hoorde buiten het onmiskenbaar loeien van een startende turbinemotor.

Hij zette de deur op een kier.

Een helikopter stond met de staart naar hem toe, het roer vlakbij, de cockpit gericht op het nachtelijk duister. De rotorbladen begonnen snel te draaien en de Aziaat smeede de twee grote tassen geld aan boord, waarna hij zelf in de cabine sprong.

De bladen wendelden harder in het rond en het onderstel verhief zich van het dak.

Hij duwde de deur open.

Een kille wind sloeg tegen hem aan.

Moest hij schieten? Nee. Het toestel laten wegvliegen? Hij was alleen gestuurd om de boel te observeren, maar nu alles in het honderd was gelopen, moest hij bewijzen dat hij zijn honorarium waard was. Hij stak het pistool in zijn achterzak, knoopte hem dicht en rende het dak op. Met een sprong greep hij het opstijgende landingsgestel.

De helikopter ronkte de donkere hemel in.

Onbeschut door de nacht vliegen was een duizelingwekkende gewaarwording. Hij klampte zich met beide handen vast aan de meta-

len stang van de slede, terwijl de luchtsnelheid van de heli het steeds moeilijker maakte om te blijven hangen.

Hij keek omlaag.

Ze zetten koers in oostelijke richting, weg van het vasteland, naar het water en de eilanden. De locatie waar de moorden waren gepleegd – een onopvallend kantoorgebouw op enige afstand van de internationale luchthaven Marco Polo – lag niet ver van de Italiaanse kust, een paar honderd meter landinwaarts. De lagune zelf werd omsloten door smalle verlichte kuststroken die in een wijde boog aansloten op het vasteland, met Venetië in het midden.

De helikopter helde naar rechts en verhoogde de snelheid.

Hij klemde zijn rechterarm rond de stang om zich beter te kunnen vasthouden.

Voor hem ontwaarde hij de in het donker opglloeierende torens en spitsen van Venetië. Erachter heerste overal duisternis, hetgeen wees op open water. Meer oostwaarts bevond zich Lido di Venezia, gesitueerd aan de Adriatische Zee. Hij vinkte in gedachten af wat er beneden lag. In het noorden toonden lichten op de grond de aanwezigheid van Murano, toen Burano, en verderop Torcello. De eilanden glinsterden als briljantjes in de boezem van de lagune. Hij wikkelde zich rond het landingsgestel en keek voor het eerst omhoog naar de cabine.

De nepbewaker staarde hem aan.

De helikopter zwenkte naar links, blijkbaar om te zien of de ongewenste passagier kon worden afgeschud. Zijn lichaam vloog buitenwaarts en zwiepte weer terug, maar hij wist zijn greep te bewaren en keek opnieuw in de ijzige ogen. Hij zag de Aziaat met zijn linkerhand het luik openschuiven, het geweer vasthoudend met rechts. Net voordat de kogelregen losbarstte, zwaaide hij onder de buik van de heli naar de slede aan de overkant, en trok zichzelf erheen.

Kogels ratelden tegen de linkerstang en verdwenen in het donker beneden. Hoewel hij nu veilig aan de rechterzijde hing, begon de zwaartekracht zijn handen pijnlijk te vermoeien. De heli schommelde nogmaals heen en weer, waardoor hij zijn laatste beetje kracht moest aanspreken. Hij haakte zijn linkerbeen over de slede en klemde zijn armen stevig om het metaal. De straffe wind zorg-

de voor een kurkdroge keel, wat zijn ademhaling bemoeilijkte, en hij deed zijn best speeksel aan te maken om het ongemak weg te slikken.

Hij moest iets doen en snel ook.

Hij bestudeerde de wentelende rotor, de wieken slaand in de lucht, het staccato gedreun van de turbine oorverdovend. Op het dak van het gebouw had hij gearzeld, maar nu leek er geen andere keus. Hij hield zich vast met zijn benen en linkerarm, reikte toen naar achteren en knoopte zijn broekzak los. Hij stak zijn rechterhand erin en haalde de Beretta tevoorschijn.

Er was slechts één manier om de heli tot landen te dwingen.

Hij vuurde drie kogels in de gierende turbine, net onder de naaf van de schroef.

De motor sputterde.

Vlammen sloegen uit de luchtinlaat en uitlaatpijp. De luchtsnelheid daalde. De piloot trok de neus recht om in de lucht te blijven.

Hij wierp een blik omlaag.

Ze bevonden zich nog altijd op zo'n duizend voet, maar verloren snel hoogte in een schijnbaar gecontroleerde daling.

Voor hen zag hij een eiland opdoemen: een rechthoek afgebakend door glimmende lichtjes, even ten noorden van Venetië. Hij kende het. Isola di San Michele. Niet meer dan een paar kerken en een reusachtig kerkhof, waar de doden al sinds de tijd van Napoleon waren begraven.

Meer gesputter.

Een plotse terugslag.

Dikke wolken rook ontsnapten aan de uitlaat, stinkend naar zwavel en verbrande olie. De piloot deed kennelijk een poging de neerwaartse vlucht te stabiliseren, want het toestel schokte op en neer, terwijl de stuurvlakken driftig bewogen.

Ze bereikten het eiland en vlogen laag over de koepel van de grootste kerk. Op zes meter boven de grond leek de redding nabij. De helikopter trok recht en bleef in de lucht hangen. De turbine kwam tot bedaren. Onder hem lag een donkere plek, maar hij vroeg zich af hoeveel grafstenen daar op hem wachtten. Het was lastig iets te zien in de duisternis. De inzittenden van de helikopter wisten ongetwijfeld dat ze nog steeds gezelschap hadden. Dus waarom landen?

Ze konden weer gewoon opstijgen en hun passagier vanuit de lucht dumpen.

Hij had beter nog een paar keer op de turbine kunnen schieten.

Nu had hij geen keus.

Hij liet het landingsgestel los.

Zijn val leek een eeuwigheid te duren, maar als zijn geheugen hem niet in de steek liet, versnelde een vrij vallend object met ruim negen meter per seconde. Dan stond zes meter gelijk aan minder dan één seconde. Hij hoopte dat de grond zacht was en dat hij geen steen zou raken.

Hij plofte neer op zijn voeten, zijn knieën diep doorbuigend om de klap op te vangen, waarna hij terugstuiterend over de grond rolde. Zijn linkerdijs deed meteen pijn. Op een of andere manier was hij erin geslaagd het pistool niet te verliezen. Hij kwam tot stilstand en keek weer omhoog. De piloot had het toestel inmiddels volledig onder controle. De helikopter bewoog opwaarts en manoeuvreerde dichterbij. Na een rechtse zwaai van het toestel kreeg zijn aanvaller hem duidelijk in het zicht. Hij kon vermoedelijk wel wegstrompelen, maar hij zag nergens goede beschutting. Hij lag open en bloot te midden van de graven, waar de neerwaartse luchtstroom van de wieken losse aarde deed opstuiven. Zwevend op minder dan dertig meter zag de Aziaat dat hij geen kant op kon. Het luik van de helikopter schoof open en de man richtte eenhandig het automatisch geweer.

Malone werkte zich overeind en mikte het pistool met beide handen. Er zaten hooguit nog vier patronen in het magazijn.

Verspil ze niet.

Dus mikte hij op de motor.

De Aziaat gebaarde de piloot weg te zwenken.

Maar dat lukte niet voordat Malone vuurde. Een, twee, drie, vier schoten.

Welke kogel het hem deed was moeilijk te zeggen, maar de gasturbine explodeerde en een heldere vuurbal verlichtte de hemel. Vijftig meter verder vielen brandende brokstukken in een gloeiende regen neer op het eiland. In het plotselinge schijnsel zag Malone honderden grafzerken in dichte rijen naast elkaar. Hij drukte zich plat tegen de aarde en beschermde zijn hoofd, terwijl de ontploffingen aanhielden

en de opgehoopte massa van verwrongen metaal, vlees en oplaaiende brandstof voor hem tot uitbarsting kwam.

Hij staarde naar de ravage.

Een knetterende vlammenzee verteerde de helikopter, de inzittenden en twintig miljoen dollar in contanten.

Ergens op de wereld zou iemand pisnijdig worden.

Van Steve Berry verschenen eveneens bij De Fontein:

De Amberzaal (2004)
De Romanov voorspelling (2005)
Het derde geheim (2006)
De erfenis van de Tempeliers (2007)
De Alexandrië-connectie (2008)
Het Venetiaans bedrog (2009)
Het geheim van de kathedraal (2010)
Het complot van Parijs (2011)
De tombe van de keizer (2012)
Het Columbus mysterie (2013)
De Jefferson code (2014)
Het Koningsbedrog (2015)
De Lincoln mythe (2016)

Eerste druk juni 2017

Oorspronkelijke titel *The Patriot Threat*

Originally published in 2015 by Minotaur Books, New York

© 2015 Steve Berry

© 2017 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Gert-Jan Kramer

Omslagontwerp Studio Jan de Boer, Amsterdam

Omslagbeeld © Vicky Martin / Arcangel

Opmaak binnenwerk V3-Services v.o.f., Baarn

ISBN 978 90 261 3889 8

ISBN e-book 978 90 261 3890 4

NUR 332

www.uitgeverijdefontein.nl

Het patriottenspel is een fictief verhaal, waarin echter ook personen en locaties voorkomen die echt (hebben) bestaan. Zie voor een uitgebreide verantwoording van de auteur zijn Nawoord op pag. 419 e.v.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.